

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
fődszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A hortobágyi sáskairtás és eredményei.

Irtta: Jablonowszki József.

Jablonowszki József, az állami rovarügyi intézet igazgatója rendkívül tartalma és érdekes cikket irt a Természettudományi Közlöny 509. sz. füzetében. A cikk benünket debreczenieket érdekel elsősorban, amennyiben a hortobágyi sáskairtás eredményéről számol be.

Az irtási munkálatok vezetését abban az időben Jablonowszki vezette. Élénken emlékeztünkben van az ő hártatlan buzgalma és nagy tudása, amellyel a mentés munkáját végeztette.

Ez a cikk különben felelet Hermann Ottó ellennézeire, melyeket a tudós felhozott, azt állítván, hogy Jablonowszki a „sáska és madár“ közti összefüggés oktató hatalmát figyelemre nem méltatta. Ezen állítást hatalmas érvekkel cáfolja az igazgató, azután elmondja a hortobágyi sáskairtás eredményeit és ezekből a következő tanulságokat szüri le:

A sáska 1906. évi nyári megállapításunk szerint 1907. évben 60,000 kat. holdon volt elterjedve, amely akkor 20,000 holdon oszlott meg. Az irtás költsége jelentékeny volt ugyan, de tekintve az elért eredményt, csekélynek mondható. Az 1907. évi összes kiadás kereken 250,000 korona volt. Ebből azonban 84,000 korona a 275 új gép ára volt, mely mint több évre törlesztendő összeg több évre veendő fel. Az irtás tehát 170,000 koronába került. A nagyhortobágyi pusztá legelője 42,000 hold és itt az irtás 80,000 koronába került, melynek egyik felét a kincstár, a másikat Debreczen fizette.

De ezen sáskairtás helyes megítélése végett érdemes még egyéb körülményeket is figyelembe venni. Ha 1907. évben sövényvel irtottuk volna a sáskát, az irtás a hozzávaló felszereléssel együtt és a 25 munkanapra szükséges napi 30,000 napszámossal, megfelelő számú fuvarossal nem kevesebb, mint 2·5—2·8 millió koronába került volna, holott a tervem szerint végrehajtott sáskairtás épen ennek egytizede, vagyis 250,000 korona volt. A sáskát csak meleg, száraz és csendes időben lehet sövénybe hajtani, szélben, borus időben, esőben, hidegben sehogysem. A gép ellenben szakadó eső után is dolgozik. A sövény munkájából a gyepek semmi haszna sincs. És nem utolsó dolog a napszámok szám sem. Ne feledjük, hogy oly vidékről van szó, ahol a mezőgazdasági szociálizmus a legcsunyább alakjában ismeretes. A másfél és kétezer napszámossal boldogultam akkor is, midőn a szomszédos helyeken sztrájkolt a mezőgazdasági cselédség és a napszámok.

Ez a tanulság vonható le a nagyhortobágyi sáskairtásból. Erről az irtásról dicsekedés nélkül mondhatom, hogy megelőztük a világ összes sáskalepte tájékait. Anglia Cyprus szigetén félbehagyott a sövényvel, bogárhálóval szedi a sáskát; a Balkán félsziget államai és Oroszország

még ma is árkolnak és szalmatüzzel dolgoznak. Észak-Afrika részint sövényvel küzd, részint a száraz avarfű tüzével. Dél-Afrika vaggonszámra fogyasztja az arzénsókat és permetez, míg Amerika a sáskafogókkal dolgozik. Valamennyien kilátástalanul fáradsznak, mi pedig mindezeknél gyorsabban, könnyebb és olcsóbb munkával, mérgezés és pazarlás nélkül dolgozunk és megértük azt az időt, hogy fölébe kerültünk a bajnak.

Végül még röviden arra a nagyfontosságú kérdésre is kiterjeszkedem, hogy mennyiben számíthatunk a madarak munkájára és bírhatunk-e a „Hermann-említett erőátvitel“-re, melyet semmiféle erőművi beavatkozással pótolni nem lehet. Hermann Ottó a madarak munkáját tulbecsüli. Magyarán sáskajáráskor a madár nem segíthet, nemcsak mivel a madár megfogyott, hanem azért is, mert a madárra csak gyomra erejéig és arra is csak csekély mértékben lehet számítani. A madár nem akadályozza meg a rovarkák keletkezését, ha pedig ez megvan, nem irtja a kártevőt, habár eszik is belőle. Ha pedig a rovarkár végre elmulik, a megmaradt néhány kártevő utóirtásában szintén nem vesz részt számottevő mértékben.

A pásztormadár a Nagy-Hortobágyon 1907 június 7-ikén érkezett meg. Minthogy összes fészkelőhelyeit jól ismertem és hat héten át közvetlenül, szemmel kísértem, próbáltam megszámolni. Ismertem továbbá a sáskák területén csapongó és valószínűleg nem költő fiatal csapatokat is. Ezen az alapon én a pásztormadarak akkori számát 3000-re becsültem. Ezek a madarak a megtisztult helyeken az elpusztult sáskákat is ették, az előkből is jól laktak ugyan, de azokban nagy kárt nem tettek.

A következő évben ismét megjelent, de már később. A Nagy-Hortobágyon már le sem telepedett, hanem keletre ment olyan helyre, ahol kevés sáska volt, ott fészkelte is. De itt is nem a sáskás, hanem a sáskától tiszta helyeken tartózkodott. Két lelőtt pásztormadár gyomra igazolta, hogy a madár akkor egyáltalában nem evett sáskát, hanem csak apró aphodiusokat. Ez az ártatlan bogár az ottani legelőkön az állatok elhagyott trágyájában millió számra él. Az ezt fészkelők egyrésze bejárt Tiszacsegére, ahol a szederfák termését ette. Pedig, ha az ott, Szentmargitán, Bagotán meglevő csekély marokkói sáska nem, volt neki elég, ehetett volna a többi fajokból, amelyből „dugig“ volt.

Az ornithologiai központ hivatalos lapjából kiderült hogy a pásztormadár eljött hozzánk 1909-ben is, de a régi sáskás területnek, a Hajduságnak felé sem nézett. Elment tul a Dunára, Fehér megyébe és más felé is es evett meggyet, cseresznyét és sok szöcskét.

Pedig jöhetett volna a madár a Hajduba, ahol volt mire utótakarítania és jöhetett volna Nagykörűbe, ahol még sok marokkói sáska is volt és ahol a Tisza-töltés rözse-

tutajában és karórákásokban rendesen fészkelhetett volna. De hát nem jött. Jobb volt a cseresznye ennek az „ördögös“ madárnak, mint ahogyan a távol keleten nevezik, de nem kellett neki sáska.

Ebből azt hiszem, tisztán és világosan kitűnik, hogy az ilyen madárra, nagy sáskapusztító híre mellett is, mint komoly sáskairtó tényezőre se a sáska utótakarításában, se máskor számítani nem lehet és sáskaevő munkájának gyakorlati értéke nincs. Szakasztott így vagyunk a többi sáskaevő madárral, a gólyával és a többivel is. Evett bőven és jól is lakott a sáskából mind, mert sáska bőven volt, de komoly kárt nem tett benne.

Mindezt fontolóra véve, nyilvánvaló: mi az igazság? A nagyhortobági állapot megmutatta, hogy az erőművi irtást semmiféle madárral, s a madár erejének semmiféle átvitelével pótolni nem lehet még akkor sem, ha a pásztor-madárral, gólyával, a vetési varjunak, a vereslábu vércsének s a többi madárnak mind még nagyobb sáskairtó híre volna, mint azt némelyek hiszik és hirdetik.

A közigazgatási bizottság ülése.

Városunk közigazgatási bizottsága f. hó 5-ikén tartotta ülését Domahidy Elemér főispán elnökletével. Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgárm., Vecsey Imre főjegyző, dr. Magoss György főügyész, Bészler Károly árvaszéki elnök, Szabó Kálmán tanácsnok, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Tüdös Kálmán dr., főorvos, Borsos József építész, Reitz János főállatorvos., Tüdös János dr. Csanak János, Rickl Antal, Tóth István, Márk Endre, Fekér Ferenc dr. bizottsági tagok és Zöld József tb. jegyző.

Mindenesetre dicséretes, hogy a bizottság tagjai igen szép számban jelentek meg az üléseken. Ez nemcsak a város ügyei iránt érzett érdeklődésnek bizonyítéka, hanem annak is, hogy a bizottsági tagok a törvényhatóság bizalmát nemcsak dísznek tekintik, hanem az azzal járó kötelességeket is szívesen végzik.

A közigazgatási bizottság ülésen a szakelőadók a következőkben terjesztették be jelentéseiket:

A polgármester jelentése szerint a rendőrség az elmúlt hónapban letartóztatott 226 egyént, akik közül az ügyészségnek átadtak 3 embert, rendőrileg megbüntettek 217-et és eltilontak 26 egyént. Az elsőfoku iparhatóság 57 drb. iparigazolványt adott ki, mely címen 730 korona folyt be iparoktatási célokra.

Katonai létszám: közös hadseregbeli 956 ember, 345 ló, honvédségnél 876 ember és 404 ló. Kiadtak 4 drb. utlevelet.

A pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hónapban befizettek állami egyenes adóban 232,308 kor., hadmentességi díjban 543 kor., bélyegjövődékben 46,499 kor., jogilletékben 117,846 kor., dohányjövődékben 113,548 kor., fogyasztási- és italadóban 25,833 kor. A pénzügyigazgató egy, a minisztérium 2 esetben adott fizetési halasztást. Az állami adóban 131,656 koronával több folyt be szeptember végén a tavalyinál.

A tiszti főorvos jelentése szerint a város közegészségügyi viszonyai javultak, amennyiben úgy a megbetegedések, mint a halálozások csökkentek. Kanyaróban 3, vörhenyben 22, ronszó toroklobban 4, szamarhurutban 12, has-tífuszban 23 megbetegedés történt. Két koleragyanus eset is fordult elő negatív eredménnyel. A naponként megtartott piacvizsgálatok eredményesek voltak, míg a hónap elején tömeges elkobzás történt, a hó végén erre nem volt szük-

ség. Az élelmiszerek árulói alkalmazkodnak a közegészségügy kívánalmaihoz. A város köztisztasága javult, mióta a redőrség fokozottabb buzgalommal végzi az ellenőrzést. A koleraveszély ellen az intézkedéseket a hatóság megtette. A fertőzött helyekről érkezett utasok megfigyelés alá jönnek. Komoly megbetegedés nem fordult elő.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a debreczeni tanyai elemi iskolához a miniszter Balogh Ferencet és Rátonyi Lajost nevezte ki. Az országos tanítói árvaházban 87 fiut és 85 leányt nevelnek.

A kir. főállatorvos jelentése szerint veszettség fordult elő a III. állategészségügyi körzetben.

Statisztika. A városban született szeptember hónapban 128 fiu és 105 leány; — meghalt 59 férfi és 62 nő; házasságra lépett 37 pár.

A közkórház betegforgalma szeptemberben a következő volt: átjött augusztusról 270, szeptemberben felvettek 352, kibocsátottak 323, meghalt 15, ápolás alatt maradt 284.

Utasítás

a törvényhatósági közigazgatási bizottságok számára, az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló 1908. évi XLVI. t.cikknek a községi és hitfelekezeti iskolákat érintő rendelkezései végrehajtása tárgyában.

Kiadta: a m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Miniszter 1910. évi 100.600. szám alatt kelt rendeletével

Az 1909. évi december hó 10-én 150.000. szám alatt kiadott rendelet megállapította azon eljárás módosításait, amely szerint a községi és hitfelekezeti elemi iskolai tanítók a fizetésük alkotó részét képező tan- és felvételi díjak elmaradása fejében, az 1908. évi XLVI. t.c. értelmében, a vallás- és közoktatásügyi tárca terhére államségéllyel kártalaníthatnak; azt vevén irányadóul, hogy a mondott címen befolyt jövedelem a tanítóknak díjlevélileg biztosított és nyugdíjigényük megállapításánál beszámított javadalmát képezte.

Jelen Utasítás keretében, a törvényben foglalt felhatalmazáshoz képest, azon eljárás nyer szabályozást, amely szerint megállapítandó a kárpótlás összege az esetben, ha a tan- és felvételi díjak címen befolyt jövedelem eddigelé a községi vagy felekezeti iskola fenntartási (dologi) szükségleteinek fedezésre fordított

1. §.

A törvény 5. §-a értelmében azon tan- és felvételi díjak kárpótlásául, melyek nem tartoznak a tanítói javadalomhoz, évi államségélyként az az összeg jár, amely megfelel az illető iskola 1905—6., 1906—7. és 1907—8. tanévi költségvetésében ilyen díjak címén bevételként előirányozva volt összegek egy évi átlagának, azonban a kárpótlási összeg a 3. § második bekezdése szerint nem haladhatja meg azt az összeget, mely az illető iskola tandíj-köteles növendékeinél fejenként számított évi 15 korona tandíjnak és 1 korona felvételi díjnak megfelel.

Ehhez képest az iskolafenntartónak mindenekelőtt azt kell az iskolai költségvetések és számadások bemutatásával adatszzerűleg igazolni, hogy az iskolában az 1905—6., 1906—7. és 1907—8. tanévnek folyamán egy-egy tanulóra mily összegű felvételi és tandíj volt kivétel és mennyi volt e címen a tényleges bevétel?

Feltüntetendő tehát, hogy az iskolába tényleg bejárt tankötelesek közül a mondott tanévek folyamán hány mentetett fel a jelzett díjak fizetése alól, hányánál volt az törlendő behajthatatlanság czlmén, s végül hány gyermek

után folyt be az mint *tényleges*, tehát a törvény értelmében megváltás alá eső bevétel.

Ezen adatok igazolásául bemutatandó az illető iskolának az említett három tanévről szóló költségvetésén, számadásán kívül annak felvételi naplója is.

Ezekre támaszkodólag tüntetendő fel a törvényben megjelölt három tanév átlagos eredménye s kárpótlás csakis az ezzel felérő összeg erejéig igényelhető.

2. §.

Az esetben, ha a községi vagy hitfelekezeti elemi iskola a törvény 5. §-ában említett 1905—6. tanévet követően, de 1910. évi szeptember hó 1-je, azaz a törvény hatályba léptének napja előtt kezdette meg működését, a tandijkárpótlás összegének megállapítása végett az iskola megnyitától folytatólag mutatandók be a költségvetések, számadások és a felvételi naplók.

3. §.

Ha az illető iskola, amelynek javára t. i. a kárpótlás kérelmeztek, az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján államsegélyt már élvez, a vonatkozó kérvényhez a fentjelzett adatokon kívül *semmi egyéb okmány melléklése nem szükséges.*

Ha azonban az illető iskola az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján államsegélyben még nem részesült volna, miután az 1908. évi XLVI. t.-c. 4. §-a szerint tan- és felvételi díjak megtérítése czimén államsegélyben csakis azon iskola részesíthető, mely az 1907. évi XXVII. t.-c. föltételeinek minden tekintetben megfelel, az államsegély iránti kérvényhez a fent elősorolt adatokon kívül mindazon okmányok is melléklendők, melyeket az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában az 1907. évi 76.000. számú rendelettel kiadott Utasítás 25. §-a előir.

4. §.

Az iskolafenntartó képviselőjében eljáró iskolaszék a megjelölt módon fölszerelt és a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez czimzett kérvényt az illetékes törvényhatóság közigazgatási bizottságához terjeszti be.

5. §.

A közigazgatási bizottság a kérvényben támasztott igényt az adatok alapján elbírálás alá veszi, és ha a kérelmet elfogadhatónak tartja, ezt határozatilag megállapítja és a kérvényt indokolt javaslata kíséretében a miniszterhez felterjeszti.

Ha ellenben a közigazgatási bizottságnak az igényt érintőleg észrevételei vannak erről, az iskolafenntartó képviselőjében eljáró iskolaszéket észrevételeinek közlése mellett leiratban értesíti s felszólítja aziránt teendő nyilatkozatra, hogy vajjon az általa emelt észrevételeket helyesekül elismeri-e?

Igenlő esetben a bizottság az igényt az általa emelt s az iskolaszék részéről helyesekül elismert észrevételek számbavételével határozatilag megállapítja és a kérvényt határozata kíséretében a vallás- és közoktatási miniszterhez felterjeszti.

6. §.

Ha azonban az iskolaszék a közigazgatási bizottság észrevételeit helytállókkal el nem ismeri, vagy a bizottság megállapítását sérelmesnek véli, joga van az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában 76.000—1907. szám alatt kiadott Utasítás 51. §-ában előirt helyszini vizsgálat elrendelését a közigazgatási bizottságtól kérni, amely az erre irányuló kérelmet teljesíteni tartozik.

A román. és gör. katolikus, ugyszintén református, ág.

evangelikus, gör. keleti és unitárius felekezeti iskola iskolaszéke részéről kérelmezett helyszini vizsgálat megtartásának időpontjáról a közigazgatási bizottság az illetékes egyházi főhatóságot is kellő időben értesíteni tartozik avégből, hogy annak esetleges képviseltetése felől gondoskodni módjában álljon.

A helyszini vizsgálat költségeit, ha annak elrendelését az iskolaszék indokolatlanul kérte, az iskolafenntartó viseli, ellenkező esetben pedig az államkincstár.

Épügy az államkincstár terhére esnek azok akkor is, ha a helyszini vizsgálat hivatalból rendeltetett el és ennek eredménye az iskolaszék megállapítását igazolja.

7. §.

A 6. § értelmében foganatosított helyszini vizsgálat alapján a közigazgatási bizottság szabályszerű határozatot hoz, mely az iskolafenntartó képviselőjében eljáró iskolaszéknek és a 6 §-ban felsorolt felekezeti iskolákat érintőleg az illetékes egyházi főhatóságnak is kézbesítendő.

Ezen határozat ellen, annak kézbesítésétől számított 15 napon belül, a vallás- és közokt. miniszterhez felebbezésnek, illetőleg az egyházi főhatóság részéről felszólalásnak van helye.

Ugy a felebbezés, mint a felszólalás az illetékes közigazgatási bizottságnál nyújtandó be, mely annak kapcsán az ügyet a vonatkozó határozattal és összes tárgyiratokkal fölszerelve, a *felebbezésben, illetve felszólalásban foglaltakra kiterjeszkedő felvilágosító jelentés kíséretében* fölterjeszti.

8. §.

Ha pedig valamely felekezeti iskola fenntartója a törvény 3. §-ának 2-ik bekezdésében megjelölt alapon a törvényszakasz első bekezdésében megállapított fejenkénti 15 korona tandíjon és 1 korona felvételi díjon tulmenő kárpótlást óhajtana elnyerni, az erre irányuló kérelmet a közigazgatási bizottság a már hivatkozott 76.000/1907. sz. Utasítás 51. §-a által előirt és a kérelmező iskolafenntartó költségére folyamathat teendő helyszini vizsgálat eredményéhez képest tüzetes tárgyalás alá veszi és arra nézve hozandó indokolt határozatát a miniszterhez fölterjeszti.

A határozatban mindenkor feltüntetendő, hogy azon községben, melyben az illető iskola működik, sem állami, sem községi elemi iskola nincs, hogy az érdekelt iskolát az 1908. évi XLVI. t.-c. hatálybalépte már működésben találta és végül, hogy az iskola a fenntartó vagyontalan-sága miatt a törvényben megállapított mérték alkalmazása mellett fentartható nem lenne.

Az esetben, ha az iskolafenntartó hitfelekezet csupán az iskolába járó *másvallásu vagy más községbeli* tankötelesek után szedett a törvényben megjelölt évi 15 K-nyi tandíjnál és 1 K-nyi felvételi díjnál magasabb összeget, a tandijkárpótlás összegének aránylagos megállapítását, ezen többletet érintőleg, az iskolafenntartó a most megjelölt alapon és előirt módon szintén kérheti.

9. §.

A törvény 4. §-ában foglalt rendelkezéshez képest olyan községnek folyamodványa, mely az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 35. §-a által engedélyezett 5%-os iskolai pótdót ki nem vetette, vagy ki nem merítette; továbbá azon hitfelekezetnek folyamodványa, amelynek tagjai a hitfelekezeti iskola fenntartására legalább is állami egyenes adójuk 5%-ával felérő hozzájárulást nem fordítanak: tárgyalás alá nem vehető, tehát az ilyen iskola érdekében benyújtott kérvényt a közigazgatási bizottság ezen indok megjelölése mellett hivatalból visszautasítja.

10. §.

A tan- és felvételi díjak elmaradása fejében kárpótlás címen megállapított államsegély az érdekelt iskola iskolaszékének hivatalos és a vármegyei kir. tanfelügyelő által láttamozott nyugtáira fog az illetékes kir. adóhivatalnál folyóvá tétetni és az iskolafenntartó élvezetében marad annak, az iskola működésben léteig.

A kir. tanfelügyelők és tanfelügyelőségi kirendeltségek vezetői az ezen alapon államsegélyt élvező iskolákról törzkönyvet tartoznak vezetni, melyben az államsegélyre vonatkozó nyugtáknak az iskolaszék által láttamozás végett történt bemutatása nyilvántartandó és a kir. tanfelügyelő ellenőrizni köteles azt, hogy az államsegélyre jogosult iskola tényleg működésben van-e?

Ezen ellenőrzés foganatosítása végett az államsegélyt élvező iskola iskolaszéke a kir. tanfelügyelőt haladéktalanul értesíteni tartozik az iskola működésének megszűnéséről.

Amennyiben ezen bejelentés elmulasztása folytán az államkinestárra kár háramolna, annak erejéig az iskolafenntartót anyagi felelősség terheli.

— **A fagy nem öli meg a méheket.** A „Méhészet“ című folyóiratban olvassuk a következőket: A méhek nem képesek a hangyák, halak és egyéb csuszó-mászók módjára elviselni a hideget, ellenben hidegtől megdermedt állapotban egy hétig, esetleg 10 napig is maradhatnak. Hogy azonban mennyit bírnak ki egyáltalában, az még ismeretlen; de semmiesetre sem sokkal többet a fenti időnél. Kísérletet tettek egy izben néhány méhet 0 hideg hatásának vetni alá. Két-három perc teljeseen elég volt a méheknek megölésére. Lehet, hogy nagyobb ellenálló képességet fejtenek volna ki, ha a hideg fokozatosan éri őket. A méhek kirepülhetnek tél közepén, ha az idő némiképen fölenyhül és a hőmérséklet hirtelen esésekor megdermedve hullanak a földre. De ha ismét kisüt a nap, magukhoz jönnek, életre kelnek és visszarepülnek lakásukba, mintha mi sem történt volna. — Reméljük, hogy gyakorlati és tudományos szakembereink még alaposabban fogják fejtegetni ezt a kérdést, mivel ez éppen nem csekély fontosságú a teletészt illetőleg. Hogy a méh napokig tartó dermedt állapotból melegebb időben ismét újra életre kel, az a fent elmondottak után kétségtelen. E tekintetben a szakférfiak előtt egy új — és a körülményekhez képest kiaknázatlan tér áll, amelyről minden komoly méhésznek érdekében áll körülményesebben tájékozódni.

„Ős Debreczen.“

Elbeszélések Debreczen multjából.

Írta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetről, mely Debreczen multját rajzolja meg megfigyelő o o tollal. o

Ára 3 korona.

Tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyleteknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlevéltár).

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »
KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.
(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betüéreből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.